Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
C-serie

C/2026/3912

1.9.2026

# AANBEVELING VAN DE RAAD

**van 10 juli 2026**

**tot goedkeuring van het nationaal budgettair-structureel plan voor de middellange termijn van Nederland**

(C/2026/3912)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 121,

Gezien Verordening (EU) 2024/1263, en met name artikel 17,

Gezien de aanbeveling van de Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

ALGEMENE OVERWEGINGEN

(1) Het EU-kader voor economische governance ([1]) beoogt gezonde en houdbare overheidsfinanciën te bevorderen, duurzame en inclusieve groei en veerkracht door middel van hervormingen en investeringen te stimuleren, en buitensporige overheidstekorten te voorkomen. Het bevordert tevens de nationale verantwoordelijkheid, legt de focus meer op de middellange termijn en combineert dit met een doeltreffendere en coherentere handhaving van de regels.

(2) De nationale budgettair-structurele plannen voor de middellange termijn die de lidstaten bij de Raad en de Commissie indienen, staan centraal in het nieuwe kader voor economische governance. De plannen zijn gericht op twee doelstellingen: i) ervoor zorgen dat de overheidsschuld, onder meer aan het einde van de aanpassingsperiode, een plausibel neerwaarts pad volgt of op een prudent niveau blijft, en dat het overheidstekort op de middellange termijn onder de referentiewaarde van 3 % van het bbp wordt gebracht en gehouden, en ii) zorgen voor hervormingen en investeringen die aansluiten bij de belangrijkste uitdagingen die in de context van het Europees Semester zijn vastgesteld en bij de gemeenschappelijke prioriteiten van de EU. Daartoe moet in elk plan een middellangetermijntoezegging voor een netto-uitgavenpad ([2]) worden opgenomen, waarbij effectief een budgettaire beperking wordt opgelegd voor de duur van het plan, dat vier of vijf jaar bestrijkt (afhankelijk van de normale parlementaire zittingsperiode in een lidstaat). Daarnaast moet in het plan worden toegelicht hoe de lidstaat hervormingen en investeringen zal inzetten als antwoord op de belangrijkste uitdagingen die in de context van het Europees Semester zijn vastgesteld, met name in de landspecifieke aanbevelingen, inclusief de aanbevelingen die relevant zijn voor de procedure voor macro-economische onevenwichtigheden (PMO), en hoe de lidstaat van plan is om werk te maken van de gemeenschappelijke prioriteiten van de Unie. De periode voor begrotingsaanpassing bestrijkt vier jaar en kan met maximaal drie jaar worden verlengd indien de lidstaat zich verbindt tot een relevante reeks hervormingen en investeringen die aan de criteria van Verordening (EU) 2024/1263 voldoen.

(3) Na de indiening van het plan moet de Commissie beoordelen of het aan de voorwaarden van Verordening (EU) 2024/1263 voldoet.

([1]) Verordening (EU) 2024/1263 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2024 betreffende de doeltreffende coördinatie van het economisch beleid en betreffende het multilaterale begrotingstoezicht (PB L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj), samen met Verordening (EG) nr. 1467/97 van de Raad van 7 juli 1997 over de bespoediging en verduidelijking van de tenuitvoerlegging van de procedure bij buitensporige tekorten (PB L 209 van 2.8.1997, blz. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/2024-04-30), en Richtlijn 2011/85/EU van de Raad van 8 november 2011 tot vaststelling van voorschriften voor de begrotingskaders van de lidstaten (PB L 306 van 23.11.2011, blz. 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/2024-04-30).

([2]) Netto-uitgaven in de zin van artikel 2 van Verordening (EU) 2024/1263, namelijk de overheidsuitgaven ongerekend i) rente-uitgaven, ii) discretionaire maatregelen aan de ontvangstenzijde, iii) uitgaven voor programma's van de Unie die volledig met inkomsten uit Uniefondsen worden gefinancierd, iv)nationale uitgaven voor medefinanciering van door de Unie gefinancierde programma's, v) cyclische elementen van de uitgaven voor werkloosheidsuitkeringen, en vi) eenmalige en andere tijdelijke maatregelen.

(4) Op aanbeveling van de Commissie moet de Raad vervolgens een aanbeveling aannemen waarin de maximale groeipercentages van de netto-uitgaven op middellange termijn van de betrokken lidstaat worden vastgelegd en, in voorkomend geval, de hervormings- en investeringstoezeggingen die ten grondslag liggen aan een verlenging van de aanpassingsperiode worden goedgekeurd.

GERELATEERDE PROCESSEN, MET INBEGRIP VAN HET EERDER AANBEVOLEN NETTO-UITGAVENPAD EN DE BEOORDELING DAARVAN

(5) Op 21 januari 2025 heeft de Raad een aanbeveling tot vaststelling van het netto-uitgavenpad van Nederland goedgekeurd ([3]). Voor de beoordeling van de naleving in 2025 blijft het in de aanbeveling van de Raad van 21 januari 2025 vastgestelde maximale groeipercentage van de netto-uitgaven relevant.

(6) Op 3 juni 2026 heeft de Commissie, als onderdeel van het voorjaarspakket van het Europees Semester 2026, haar meest recente beoordeling gepubliceerd van de naleving door Nederland van de maximale groeipercentages van de netto-uitgaven. Op basis van de berekeningen van de Commissie lag het groeipercentage van de netto-uitgaven van Nederland in 2025 boven het door de Raad in januari 2025 aanbevolen maximale groeipercentage, met een afwijking van 1,5 % van het bbp op jaarbasis. Wanneer 2024 en 2025 samen worden beschouwd, kwam ook het cumulatieve groeipercentage van de netto-uitgaven boven het aanbevolen maximale cumulatieve groeipercentage uit, resulterend in een afwijking van 1,0 % van het bbp.

(7) De Raad heeft op 8 juli 2025 in het kader van het Europees Semester landspecifieke aanbevelingen (LSA's) tot Nederland gericht ([4]).

(8) Op 3 juni 2026 heeft de Commissie in het kader van het voorjaarspakket 2026 van het Europees Semester en op grond van Verordening (EU) nr. 1176/2011 geconcludeerd dat Nederland geen onevenwichtigheden meer vertoont. Met name was er in de loop der jaren sprake van kwetsbaarheden in verband met de hoge schuldenlast van huishoudens, de huizenmarkt en een groot overschot op de lopende rekening, maar deze zijn de laatste tijd afgenomen ([5]).

OVERWEGINGEN BETREFFENDE HET NATIONALE BUDGETTAIR-STRUCTURELE PLAN VOOR DE MIDDELLANGE TERMIJN VAN NEDERLAND

(9) Overeenkomstig artikel 15, lid 2, van Verordening (EU) 2024/1263 kan een lidstaat in het geval van een nieuw benoemde regering een herzien budgettair-structureel plan voor de middellange termijn indienen. Na de parlementsverkiezingen van oktober 2025 is er op 23 februari 2026 een nieuwe regering gevormd. Op 14 april 2026 heeft Nederland bij de Raad en de Commissie een herzien nationaal budgettair-structureel plan voor de middellange termijn ("het plan" of "het plan van april 2026") ingediend. Het plan bestrijkt een periode van vijf jaar (2026-2030) in plaats van de gebruikelijke vier jaar, omdat de regering in dit uitzonderlijke geval in februari 2026 is gevormd. Daarom zal de huidige regering verantwoordelijk zijn voor het opstellen van vijf begrotingen in plaats van vier.

([3]) Aanbeveling van de Raad van 21 januari 2025 tot vaststelling van het netto-uitgavenpad van Nederland (PB C, C/2025/648, 10.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/648/oj).

([4]) Aanbeveling van de Raad van 8 juli 2025 inzake het economisch, sociaal, werkgelegenheids-, structuur- en begrotingsbeleid van Nederland (PB C, C/2025/3993, 20.8.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3993/oj).

([5]) Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, de Europese Centrale Bank, het Europees Economisch en Sociaal Comité, het Comité van de Regio's en de Europese Investeringsbank (COM(2026) 200 final).

**Proces voorafgaand aan de indiening van het plan van april 2026**

(10) Vóór de indiening van zijn plan heeft Nederland om technische informatie verzocht ([6]). De Commissie heeft op 26 februari 2026 overeenkomstig artikel 15, lid 4, van Verordening (EU) 2024/1263 technische informatie verstrekt en deze op 21 april 2026 bekendgemaakt ([7]). De technische informatie geeft het niveau van het structurele primaire saldo in 2029 aan dat nodig is om ervoor te zorgen dat het overheidstekort op middellange termijn onder de 3 % van het bbp wordt gehouden en de overheidsschuld op middellange termijn onder de 60 % van het bbp blijft als er na de aanpassingsperiode van vier jaar geen aanvullende begrotingsmaatregelen worden genomen. De middellange termijn wordt gedefinieerd als de periode van tien jaar na het einde van de aanpassingsperiode. De technische informatie is opgesteld en aan de lidstaat toegezonden op basis van twee scenario's: een scenario waarin er overeenstemming is met de waarborg voor de weerbaarheid van het tekort ([8]), overeenkomstig artikel 9, lid 3, van Verordening (EU) 2024/1263, en een scenario zonder deze waarborg.

(11) In de technische informatie voor Nederland is bepaald dat, om gedurende een aanpassingsperiode van vier jaar aan de toepasselijke begrotingsregels te voldoen, en op basis van de aannamen van de Commissie, het structurele primaire saldo aan het einde van de aanpassingsperiode (2029; scenario zonder de waarborg voor de weerbaarheid van het tekort) ten minste 0,1 % van het bbp moet bedragen, overeenkomstig tabel 1. Ter informatie, indien de waarborg voor de weerbaarheid van het tekort wel in acht wordt genomen, moet het structurele primaire saldo aan het einde van de aanpassingsperiode (2029) nog steeds hetzelfde zijn, dus ten minste 0,1 % van het bbp. De waarborg voor de weerbaarheid van het tekort, die van toepassing is op referentiepaden, is echter geen vereiste voor Nederland, dat alleen in aanmerking komt voor het ontvangen van technische informatie.

**Tabel 1: Technische informatie die de Commissie aan Nederland heeft verstrekt**

| Laatste jaar van de aanpassingsperiode | 2029 |
|---|---|
| Minimumwaarde van het structurele primaire saldo (% van het bbp), scenario zonder de waarborg voor de weerbaarheid van het tekort | 0,1 % |
| *Enkel ter informatie:* Minimumwaarde van het structurele primaire saldo (% van het bbp), scenario met de waarborg voor de weerbaarheid van het tekort | 0,1 % |

Bron: berekeningen van de Commissie.

(12) Overeenkomstig artikel 12 van Verordening (EU) 2024/1263 hebben Nederland en de Commissie in maart 2026 een technische dialoog gevoerd. De technische dialoog was toegespitst op de door Nederland beoogde maximale groeipercentages van de netto-uitgaven en de onderliggende aannamen daarbij – met name wat de bbp-deflator betreft – en op de beoogde uitvoering van hervormingen en investeringen als antwoord op de belangrijkste uitdagingen die zijn vastgesteld in het kader van het Europees Semester en de gemeenschappelijke prioriteiten van de Unie op het gebied van een rechtvaardige groene en digitale transitie, sociale en economische veerkracht, energiezekerheid en de opbouw van defensievermogens.

([6]) De aan de lidstaten en het Economisch en Financieel Comité verstrekte voorafgaande richtsnoeren omvatten technische informatie i) zonder en met verlenging van de aanpassingsperiode (respectievelijk vier en zeven jaar), en ii) met en zonder de waarborg voor de weerbaarheid van het tekort. Zij omvatten ook de belangrijkste initiële voorwaarden en onderliggende aannamen van de Commissie voor haar prognose van de overheidsschuld op middellange termijn. De technische informatie is berekend op basis van de in de *Debt Sustainability Monitor 2023* van de Commissie beschreven methode (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_en) en de daaropvolgende verfijningen waarover in de werkgroep inzake schuldhoudbaarheidsanalyse overeenstemming is bereikt. Zij is gebaseerd op de najaarsprognose 2025 van de Europese Commissie en de verlenging ervan op middellange termijn tot 2035, en de bbp-groei op lange termijn, en de vergrijzingskosten zijn in overeenstemming met het gezamenlijke verslag van de Commissie en de Raad *2024 Ageing Report* (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en).

([7]) https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-surveillance-eu-member-states/country-pages/netherlands/fiscal-surveillance-netherlands_en#medium-term-fiscal-structural-plans.

([8]) De in artikel 8 van Verordening (EU) 2024/1263 vastgestelde waarborg voor de weerbaarheid van het tekort houdt in dat het structurele primaire saldo jaarlijks met 0,4 procentpunt verbetert (of 0,25 procentpunt in geval van een verlenging van de aanpassingsperiode), totdat het structurele tekort lager is dan 1,5 % van het bbp.

(13) Volgens de informatie die Nederland in zijn plan heeft verstrekt, hebben de autoriteiten in april 2026 overeenkomstig artikel 11, lid 3, van Verordening (EU) 2024/1263 overleg gepleegd met de sociale partners en de Afdeling advisering van de Raad van State, een van de Nederlandse onafhankelijke begrotingsinstellingen die belast is met het toezicht op de naleving van de begrotingsregels.

(14) De Afdeling advisering van de Raad van State (RvS) heeft advies uitgebracht over de macro-economische prognose en de macro-economische aannamen die aan het netto-uitgavenpad in het plan ten grondslag liggen. De RvS heeft geen standpunt ingenomen over de algehele plausibiliteit van deze prognoses en aannamen, maar merkte wel op dat ze verschillen van die van het Centraal Planbureau (CPB), die de ramingen van het overheidssaldo en de overheidsschuld overeenkomstig het nationale begrotingskader moeten onderbouwen. Voorts merkte de RvS op dat volgens de middellangetermijnprognoses van het CPB tot 2039 de referentiewaarden voor het overheidstekort en de schuldquotes met een kleine marge zouden worden overschreden (tekort van 3,1 % van het bbp vanaf 2034 en schuld van 62 % van het bbp in 2039), terwijl dit volgens de prognoses in het plan voor de middellange termijn niet het geval zou zijn. De RvS gaf aan dat veruit de belangrijkste reden voor dit verschil het feit is dat de prognoses van het CPB een raming omvatten van het effect van de aangekondigde beleidsmaatregelen in de komende jaren (met inbegrip van het effect ervan na 2029 en tot 2034), terwijl de Commissie bij de beoordeling van de plannen voor de middellange termijn uitgaat van de veronderstelling dat het beleid na de aanpassingsperiode ongewijzigd blijft.

(15) Op 13 april 2026 is het plan aan het nationale parlement voorgelegd.

SAMENVATTING VAN HET PLAN EN BEOORDELING DOOR DE COMMISSIE

(16) Overeenkomstig artikel 16 van Verordening (EU) 2024/1263 heeft de Commissie het plan van april 2026 als volgt beoordeeld:

**Achtergrond: macro-economische en budgettaire situatie en vooruitzichten**

(17) Het reële bbp in Nederland is in 2025 gegroeid met 1,8 % als gevolg van een solide binnenlandse vraag en ondanks mondiale onzekerheden die van invloed zijn op de handel. Volgens de voorjaarsprognoses 2026 van de Europese Commissie zal de economie in 2026 naar verwachting groeien met 1,0 %, aangezien grote mondiale onzekerheden, die nog worden verergerd door het conflict in het Midden-Oosten, de consumptie, de investeringen en de handel afremmen. In 2027 zal het reële bbp naar verwachting stijgen met 1,1 %, aangezien de economie het hoofd moet bieden aan de aanhoudende gevolgen van het conflict in het Midden-Oosten. De bijdrage van de consumptie van huishoudens en de investeringen zal naar verwachting beperkt zijn, terwijl de invoer naar verwachting groter zal zijn dan de uitvoer, hetgeen zal leiden tot een negatieve bijdrage van de netto-handel aan de groei. Gedurende de prognoseperiode (d.w.z. 2026-2027) zal de potentiële bbp-groei in Nederland naar verwachting de neerwaartse trend voortzetten van 2,0 % in 2023 tot 1,3 % in 2027, vooral als gevolg van een verminderde groei van de bevolking in de werkende leeftijd en een dalend investeringspercentage. Het werkloosheidspercentage bedroeg 3,9 % in 2025 en bedraagt volgens de Commissie 4,2 % in 2026 en 4,4 % in 2027. De inflatie (bbp-deflator) zal naar verwachting afnemen van 3,3 % in 2025 tot 3,2 % in 2026 om uit te komen op 2,5 % in 2027.

(18) Wat de begrotingsontwikkelingen betreft, bedroeg het overheidstekort in 2025 1,6 % van het bbp. Volgens de voorjaarsprognoses 2026 van de Europese Commissie zal het tekort oplopen naar 2,5 % van het bbp in 2026 en dalen tot 1,9 % van het bbp in 2027. In de voorjaarsprognoses 2026 van de Europese Commissie is rekening gehouden met de ontwerpbegroting van Nederland voor 2026. Aan het einde van 2025 bedroeg de overheidsschuld 44,4 % van het bbp. Volgens de voorjaarsprognoses 2026 van de Europese Commissie zal de schuldquote aan het einde van 2026 naar verwachting zijn gestegen tot 46,9 % van het bbp. Verwacht wordt dat de overheidsschuld zich eind 2027 globaal zal stabiliseren op 47,0 % van het bbp. In de begrotingsprognoses van de Commissie worden de beleidstoezeggingen in het budgettair-structureel plan voor de middellange termijn pas in aanmerking genomen als zij worden geschraagd door concrete beleidsmaatregelen die op geloofwaardige wijze zijn aangekondigd en voldoende zijn gespecificeerd.

**Maximale groeipercentages van de netto-uitgaven en belangrijkste macro-economische aannamen in het plan van april 2026**

(19) Het plan bestrijkt de periode 2026-2030 en voorziet in een begrotingsaanpassing over een periode van vier jaar.

(20) Het plan bevat de overeenkomstig artikel 13 van Verordening (EU) 2024/1263 vereiste informatie.

(21) Het plan bevat verbintenissen met betrekking tot de in tabel 2 vermelde maximale groeipercentages van de netto-uitgaven, wat overeenkomt met een gemiddelde jaarlijkse groei van de netto-uitgaven van 3,7 %, zowel tijdens de aanpassingsperiode (2026-2029) als tijdens de periode waarop het plan betrekking heeft (2026-2030). De technische informatie (uitgaande van een lineair aanpassingstraject) stemt overeen met een gemiddelde groei van de netto-uitgaven van 3,3 %, zowel tijdens de aanpassingsperiode (2026-2029) als in de jaren 2026-2030.

**Tabel 2: Maximale groei van de netto-uitgaven en belangrijkste aannamen in het plan van Nederland**

| | 2026 | 2027 | 2028 | 2029 | 2030 | Gemiddelde over de looptijd van het plan 2026-2030 | Gemiddelde gedurende de aanpassingsperiode 2026-2029 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Groei van de netto-uitgaven (jaarlijks, %) | 4,7 | 3,5 | 3,1 | 3,5 | 3,7 | 3,7 | 3,7 |
| Groei van de netto-uitgaven (cumulatief, vanaf referentiejaar 2025, %) | 4,7 | 8,4 | 11,7 | 15,6 | 19,9 | n.v.t. | n.v.t. |
| Potentiële bbp-groei (%) | 1,4 | 1,3 | 1,2 | 1,1 | 1,1 | 1,2 | 1,2 |
| Inflatie (groei bbp-deflator) (%) | 3,3 | 2,5 | 2,4 | 2,4 | 2,4 | 2,6 | 2,6 |

Bron: budgettair-structureel plan voor de middellange termijn van Nederland (april 2026) en berekeningen van de Commissie.

(22) Het in het plan vastgelegde netto-uitgavenpad zal naar verwachting aan het einde van de aanpassingsperiode (2029) leiden tot een structureel primair saldo van 0,0 % van het bbp. Dit is lager dan het minimumniveau van het structurele primaire saldo van 0,1 % van het bbp in 2029 dat de Commissie op 26 februari 2026 in de technische informatie heeft verstrekt ([9]). Het plan berust op de aanname dat de potentiële bbp-groei geleidelijk zal afnemen van 1,7 % in 2025 tot 1,4 % in 2026, en verder afneemt tot 1,1 % in 2030. Daarnaast zal het groeipercentage van de bbp-deflator volgens het plan naar verwachting dalen van 3,2 % in 2025 tot 2,5 % in 2027, en verder afnemen tot 2,4 % in 2030.

**Gevolgen voor het overheidssaldo van de netto-uitgaventoezeggingen van het plan**

(23) Op basis van de maximale groeipercentages van de netto-uitgaven en de aannamen van het plan zou het overheidstekort eerst toenemen in 2026 tot 2,4 % van het bbp, en geleidelijk afnemen tot 1,2 % van het bbp aan het einde van de aanpassingsperiode. Volgens het plan zou het overheidssaldo dus aan het einde van de aanpassingsperiode (2029) de referentiewaarde van 3 % van het bbp niet overschrijden. Bovendien zou het overheidstekort ook in de tien jaar na de aanpassingsperiode (d.w.z. tot en met 2039) de 3 % van het bbp niet overschrijden.

Op basis van de beleidstoezeggingen en de macro-economische aannamen van het plan is het in het plan voorgestelde netto-uitgavenpad dan ook verenigbaar met de tekortvereiste van artikel 16, lid 2, van Verordening (EU) 2024/1263.

([9]) https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-surveillance-eu-member-states/country-pages/netherlands/fiscal-surveillance-netherlands_en#medium-term-fiscal-structural-plans.

**Gevolgen voor de overheidsschuld van de netto-uitgaventoezeggingen van het plan**

(24) Indien de in het plan vastgelegde maximale groeipercentages van de netto-uitgaven en de onderliggende aannamen werkelijkheid worden, zou de overheidsschuld volgens het plan geleidelijk afnemen van 46,8 % van het bbp in 2026 tot 45,6 % van het bbp aan het einde van de aanpassingsperiode (2029), zoals blijkt uit tabel 3. In de tien jaar na de aanpassingsperiode zal de overheidsschuld naar verwachting blijven dalen tot 2032, om vervolgens geleidelijk te stijgen tot 51,2 % van het bbp in 2039. De overheidsschuld zou volgens het plan dus op middellange termijn onder de in het Verdrag vastgelegde referentiewaarde van 60 % van het bbp blijven.

Op basis van de beleidstoezeggingen en de macro-economische aannamen van het plan zijn de in het plan voorgestelde maximale groeipercentages van de netto-uitgaven derhalve in overeenstemming met de schuldvereisten van artikel 16, lid 2, van Verordening (EU) 2024/1263.

**Tabel 3: Ontwikkeling van de overheidsschuld en het saldo in het plan van Nederland**

| | 2026 | 2027 | 2028 | 2029 | 2030 | 2039 |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Overheidsschuld (% v.h. bbp) | 46,8 | 46,5 | 46,1 | 45,6 | 45,2 | 51,2 |
| Overheidssaldo (% v.h. bbp) | - 2,4 | - 1,5 | - 1,3 | - 1,2 | - 1,2 | - 3,0 |

Bron: budgettair-structureel plan voor de middellange termijn van Nederland (april 2026).

**Macro-economische aannamen van het plan**

(25) Het plan is gebaseerd op aannamen die afwijken van de aannamen van de Commissie die op 26 februari 2026 aan Nederland zijn toegezonden. In het plan worden met name verschillende aannamen gebruikt voor het uitgangspunt van het structurele primaire saldo en de groei van de bbp-deflator. De overheidsschuld en de bbp-groei voor 2025 zijn geactualiseerd op basis van de feitelijke gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek.

Een zorgvuldige beoordeling van deze verschillen in de aannamen is nodig, vooral omdat de gemiddelde maximale groei van de netto-uitgaven in het plan groter is dan uit de technische informatie viel op te maken.

De verschillen in aannamen met het grootste effect op de gemiddelde maximale groei van de netto-uitgaven worden hieronder opgesomd en beoordeeld.

— In het plan wordt aangenomen dat het uitgangspunt van het structurele primaire saldo - 0,4 % van het bbp zal bedragen, in plaats van de - 0,6 % van het bbp waarvan werd uitgegaan in de technische informatie van de Commissie, die was gebaseerd op de najaarsprognoses 2025 van de Commissie. Dit draagt bij tot een hogere gemiddelde maximale groei van de netto-uitgaven gedurende de aanpassingsperiode in het plan dan in de aannamen van de Commissie. De waarde van het structurele primaire saldo in het plan is gebaseerd op de meest recente prognose van het Centraal Planbureau (CPB) van maart 2026 en stemt overeen met de feitelijke gegevens over het tekort. Bijgevolg wordt deze veronderstelling naar behoren gemotiveerd geacht.

— In het plan wordt ervan uitgegaan dat de bbp-deflator in 2027 zal uitkomen op 2,5 %, in plaats van op 2,1 % zoals in de technische informatie van de Commissie werd aangenomen. Dit draagt bij tot een hogere gemiddelde maximale groei van de netto-uitgaven gedurende de aanpassingsperiode in het plan dan in de aannamen van de Commissie. De hogere deflatorprognose wordt verklaard door de economische gevolgen van het conflict in het Midden-Oosten, dat naar verwachting de deflator zal verhogen als gevolg van de doorwerking van hogere prijzen voor ingevoerde energie in de binnenlandse prijzen. Bijgevolg wordt deze veronderstelling naar behoren gemotiveerd geacht. Na 2027 zal de bbp-deflator naar verwachting lineair convergeren naar 2,3 % in 2035, in overeenstemming met de methode voor schuldhoudbaarheidsanalyse.

De resterende verschillen in aannamen hebben geen significante gevolgen voor de gemiddelde maximale groei van de netto-uitgaven ten opzichte van de technische informatie van de Commissie.

Dit betekent dat het verschil tussen de maximale groeipercentages van de netto-uitgaven in het plan en in de technische informatie wordt verklaard door verschillen in aannamen die over het geheel genomen kunnen worden aanvaard, in overeenstemming met artikel 13, punt b), van Verordening (EU) 2024/1263. Al met al leiden alle verschillen in aannamen samen tot een gemiddelde groei van de netto-uitgaven in het plan die hoger is dan de gemiddelde groei van de netto-uitgaven waarvan op basis van de technische informatie kon worden uitgegaan.

De Commissie zal bij toekomstige beoordelingen van de naleving van de maximale groeipercentages van de netto-uitgaven rekening houden met de bovenstaande beoordeling van de aannamen van het plan.

**Begrotingsstrategie van het plan**

(26) Volgens de indicatieve begrotingsstrategie in het plan zullen de toezeggingen met betrekking tot de netto-uitgaven voornamelijk worden nagekomen door middel van discretionaire verhogingen van de ontvangsten die in overeenstemming zijn met verdere stijgingen van de overheidsuitgaven. Het plan gaat uit van een verhoging van de inkomstenbelasting en de socialezekerheidsbijdragen voor werkgevers, naast andere maatregelen aan de ontvangstenzijde, alsook van een stijging van de defensie-uitgaven, van 1,7 % van het bbp in 2025 tot 2,7 % van het bbp in 2030.

(27) De specificatie van de vast te stellen beleidsmaatregelen moet in de jaarlijkse begrotingen worden bevestigd of aangepast, en gekwantificeerd. Daarbij moet Nederland rekening houden met het effect van het aangekondigde beleid op de prognoses voor de middellange termijn zoals geraamd door het CPB.

**Hervormings- en investeringsvoornemens in het plan die aansluiten bij de belangrijkste uitdagingen in het kader van het Europees Semester en bij de gemeenschappelijke prioriteiten van de Unie**

(28) In het plan worden hervormings- en investeringsvoornemens beschreven als antwoord op de belangrijkste uitdagingen die in het kader van het Europees Semester zijn vastgesteld, zoals met name uiteengezet in de landspecifieke aanbevelingen (LSA's) voor 2025 ([10]), met inbegrip van die welke betrekking hebben op de PMO, en in overeenstemming met de prioriteiten van de mededeling "Het EU-kompas voor concurrentievermogen" ([11]). Het plan omvat ongeveer 85 hervormingen en investeringen, waarvan er 10 financieel worden ondersteund door de herstel- en veerkrachtfaciliteit. De hervormingen en investeringen van het plan zijn gebaseerd op het regeerakkoord en andere lopende initiatieven.

(29) Wat betreft de gemeenschappelijke prioriteit van een rechtvaardige groene en digitale transitie, waar ook de klimaatdoelstellingen van Verordening (EU) 2021/1119 bij horen, omvat het plan meer dan twintig hervormingen en investeringen, zoals het investeringspakket voor duurzame landbouw en stikstofaanpak, het Klimaat- en Energiefonds en het Programma Versnelling Verduurzaming Gebouwde Omgeving. In het plan worden ook maatregelen in het kader van het herstel- en veerkrachtplan beschreven om de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen terug te dringen, zoals de voortzetting van de Subsidieregeling Duurzame Energie (SDE++). De hervormingen en investeringen in het plan zijn bedoeld om gevolg te geven aan de landspecifieke aanbevelingen van 2025 om de O&O-uitgaven te verhogen, het financieringstekort voor start-ups en scale-ups aan te pakken, de algemene afhankelijkheid van fossiele brandstoffen te verminderen, de congestie van het elektriciteitsnet te verminderen en overmatige stikstofdepositie en de verslechtering van de waterkwaliteit aan te pakken.

([10]) Zie Aanbeveling van de Raad van 8 juli 2025 inzake het economisch, sociaal, werkgelegenheids-, structuur- en begrotingsbeleid van Nederland (PB C, C/2025/3993, 20.8.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3993/oj).

([11]) Zie de mededeling van de Commissie "Het EU-kompas voor concurrentievermogen" van 29 januari 2025 (COM(2025) 30 final).

(30) Wat betreft de gemeenschappelijke prioriteit van sociale en economische veerkracht, met inbegrip van de Europese pijler van sociale rechten, bevat het plan een uitgebreide lijst van meer dan vijftig hervormingen en investeringen die betrekking hebben op verschillende beleidsterreinen, zoals de woningmarkt, onderwijs, gezondheidszorg, arbeidsmarkt en belastingen. Een aantal van deze investeringen en hervormingen is opgenomen in het herstel- en veerkrachtplan, zoals maatregelen om het aantal schijnzelfstandigen terug te dringen, betaalbare huisvesting te ondersteunen en intensieve zorg uit te breiden. Deze vijftig hervormingen en investeringen in het plan zijn bedoeld om gevolg te geven aan de landspecifieke aanbevelingen die in 2025 zijn gedaan om de verwachte stijging van leeftijdsgerelateerde uitgaven aan langdurige zorg aan te pakken, de prikkels voor het gebruik van flexibele of tijdelijke contracten te verminderen, tekorten aan arbeidskrachten en vaardigheden aan te pakken, basisvaardigheden te verbeteren en de deelname aan STEM-programma's te verhogen. Voorts omvat het plan hervormingen en investeringen op de woningmarkt die relevant zijn voor de procedure voor macro-economische onevenwichtigheden en die bedoeld zijn om gevolg te geven aan de landspecifieke aanbevelingen om de belastingheffing op verschillende soorten inkomsten uit vermogen op één lijn te brengen, de ontwikkeling van een betaalbare particuliere huursector te ondersteunen en obstakels voor woningbouw weg te nemen.

(31) Wat de gemeenschappelijke prioriteit van energiezekerheid betreft, omvat het plan het hervormingspakket voor de energiemarkt (opgenomen in het herstel- en veerkrachtplan) om flexibel netgebruik mogelijk te maken wanneer het net overbelast is, de randvoorwaarden vast te stellen voor investeringen in het elektriciteitsnet door systeembeheerders, infrastructuurprojecten op te zetten in verband met de uitbreiding van het elektriciteitsnet en wijzigingen in de vergunningsprocedures voor het elektriciteitsnet in te voeren. Het plan omvat ook de Crisiswet Netcongestie om de procedures voor energie-infrastructuurprojecten te versnellen. Voorts omvat het plan wetgeving om gascrises te beheersen, de vereisten voor het aanleggen van olievoorraden te herzien, de cyber- en fysieke veerkracht van de energie-infrastructuur te verbeteren door middel van EU-richtlijnen, en te investeren in waterstofproductie en gediversifieerde invoerstrategieën om afhankelijkheidsrisico's te verminderen.

(32) Wat de gemeenschappelijke prioriteit van defensievermogens betreft, omvat het plan een reeks investeringen die tussen 2024 en 2028 moeten worden uitgevoerd, bestaande uit de aankoop van uitrusting, de vernieuwing van vastgoedinfrastructuur, onder meer om de duurzaamheid ervan te waarborgen, en de modernisering en vervanging van tactische IT-infrastructuur. In het plan wordt verwezen naar de algemene stijging van de defensie-uitgaven, van 1,7 % van het bbp in 2025 naar 2,7 % van het bbp in 2030.

(33) Het plan bevat informatie over de samenhang en, in voorkomend geval, de complementariteit met het herstel- en veerkrachtplan van Nederland. De in het plan beschreven hervormingen en investeringen vormen een aanvulling op verschillende acties in het kader van het herstel- en veerkrachtplan die ook de gemeenschappelijke prioriteiten van de EU helpen verwezenlijken. De nieuwe hervormingen en investeringen in het plan zijn in overeenstemming met de maatregelen in het kader van het herstel- en veerkrachtplan.

(34) Het plan heeft ten doel bij te dragen aan de nodige overheidsinvesteringen van Nederland in verband met de gemeenschappelijke prioriteiten van de Unie. Voor de groene en de digitale transitie worden in het plan investeringen in infrastructuur voor hernieuwbare energie, energie-efficiëntiemaatregelen en innovatie genoemd. Met betrekking tot de sociale en economische veerkracht wordt gewezen op de noodzaak van investeringen in onderwijs, vaardigheden op de arbeidsmarkt en een groter woningaanbod. De behoeften op het gebied van energiezekerheid zijn gericht op het uitbreiden van de capaciteit van het energienet en de waterstofinfrastructuur. Op het gebied van defensievermogens wordt benadrukt dat de militaire uitgaven moeten worden verhoogd en wordt voorzien in een verhoging van de defensiebegroting om uiterlijk in 2030 een niveau van 2,7 % van het bbp te bereiken.

**Conclusie van de beoordeling van de Commissie**

(35) Concluderend is de Commissie van oordeel dat het plan van Nederland van april 2026 aan de vereisten van Verordening (EU) 2024/1263 voldoet.

ALGEMENE CONCLUSIE VAN DE RAAD

(36) De Raad is ingenomen met het budgettair-structureel plan voor de middellange termijn van Nederland en is van oordeel dat de volledige uitvoering ervan zou helpen gezonde overheidsfinanciën te waarborgen en de houdbaarheid van de overheidsschuld en duurzame en inclusieve groei te ondersteunen.

(37) De Raad neemt nota van de beoordeling van het plan door de Commissie. De Raad herhaalt echter zijn verzoek aan de Commissie om haar beoordeling van de plannen in een afzonderlijk document op te nemen, los van haar aanbevelingen voor aanbevelingen van de Raad.

(38) De Raad neemt nota van de beoordeling door de Commissie van het netto-uitgavenpad en de belangrijkste macro-economische aannamen in het plan, alsook van de gevolgen van het netto-uitgavenpad in het plan voor het overheidstekort en de overheidsschuld. De Raad neemt nota van de beoordeling van de Commissie dat de macro-economische en budgettaire aannamen, hoewel zij in sommige gevallen afwijken van de aannamen van de Commissie, over het algemeen naar behoren gerechtvaardigd zijn en door deugdelijke economische argumenten worden onderbouwd. De Raad is ingenomen met het feit dat het plan aan het nationaal parlement is voorgesteld.

(39) De Raad verwacht dat Nederland klaar staat om zijn begrotingsstrategie waar nodig aan te passen om ervoor te zorgen dat zijn netto-uitgavenpad wordt gevolgd. De Raad besluit de economische en budgettaire ontwikkelingen, met inbegrip van die welke ten grondslag liggen aan het scenario van het plan, nauwlettend te volgen.

(40) De Raad neemt nota van de beschrijving van de Commissie van de hervormingen en investeringsbehoeften en -voornemens als antwoord op de belangrijkste uitdagingen die in het kader van het Europees Semester zijn vastgesteld, en benadrukt dat het belangrijk is ervoor te zorgen dat dergelijke hervormingen en investeringen worden doorgevoerd. De Raad zal, op basis van de door de Commissie ingediende verslagen, dergelijke hervormingen en investeringen beoordelen en in het kader van het Europees Semester toezien op de uitvoering ervan.

(41) De Raad ziet uit naar de jaarlijkse voortgangsverslagen van Nederland, met daarin met name informatie over de vorderingen bij de uitvoering van het door de Raad vastgestelde netto-uitgavenpad, en over de uitvoering van bredere hervormingen en investeringen in het kader van het Europees Semester.

(42) Deze aanbeveling vervangt de aanbeveling van 21 januari 2025.

(43) Overeenkomstig artikel 17 van Verordening (EU) 2024/1263 moeten de in het plan van april 2026 vastgelegde maximale groeipercentages van de netto-uitgaven door de Raad aan Nederland worden aanbevolen,

BEVEELT AAN dat Nederland:

1. Waarborgt dat de groei van de netto-uitgaven de in de bijlage bij deze aanbeveling vastgestelde maxima niet overschrijdt.

Gedaan te Brussel, 10 juli 2026.

*Voor de Raad*

*De voorzitter*

S. HARRIS

*BIJLAGE*

**Maximale groeipercentages van de netto-uitgaven (jaarlijkse en cumulatieve groeipercentages, nominaal)**

**Nederland**

| Jaar | | 2026 | 2027 | 2028 | 2029 | 2030 |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Groeipercentage (%) | Per jaar | 4,7 | 3,5 | 3,1 | 3,5 | 3,7 |
| | Cumulatief (*) | 4,7 | 8,4 | 11,7 | 15,6 | 19,9 |

(*) De cumulatieve groeipercentages worden berekend op basis van het referentiejaar 2025. De cumulatieve groeipercentages worden gebruikt bij de jaarlijkse controle van naleving achteraf in de controlerekening.